

Produkcija Radionice kreativnog pisanja 2016.

Put u središte kratke priče

26. listopada 2016.

Dani Ksavera Šandora Gjalskog 2016.

Voditelj: Miroslav Mićanović, prof.

Sadržaj

Anica Rumiha (GimAGM).....	2
BJEŽI!	2
Gabrijel Krušelj (ŠUDIGO).....	3
REMEK-DJELO	3
Robert Sviben (SŠ Zlatar)	4
TIJELO	4
Ema Smolić (GimAGM)	7
GRAD LEPTIRA	7
Konrad Kropf (SŠ Zabok).....	10
OCEANI.....	10

Anica Rumiha (GimAGM)

BJEŽI!

Ma bježi mi s puta! Zaobiđi me, kreni unatraske, bilo što, samo da te ne vidim, ne osjećam tvoj miris i tvoju oštrinu. Tvoje ime nosi sa sobom samo trnce na mojoj koži i loša sjećanja. Tragovi onoga dječjeg veselja koji si nekad u meni budio, sada su zamrznuti.

Zašto me činiš tako bijesnom, razdražljivom i neugodnom drugima? Zašto činiš moj pogled tako dalekim i hladnim? Promijenio si me. Tek sada to vidim. Želim toplinu, ugodu i zagrljaj, ali ti me svojim postojanjem uvjeravaš da se uzalud tome nadam. Tražila sam te makar jedan topli poljubac koji će me podsjetiti na ljeto, no ti si zamrznuo sve ono što je nekad u meni gorjelo. Molila sam te, bježi, ja sam pred porazom. Predajem se jer znam da tvoja bahatost nema granice. Mojom žalošću kao da ojačavaš. Hraniš se mojim tužnim i monotonim bićem u kojeg se pretvorim kada mi se približiš.

Nisam jedina kojoj slamaš duh i ostavljaš bore mrštilce, znam to!

Studen, zadnjim vapajem te molim da bježiš od mene. Pusti proljeće neka teče. Zaobiđi mene, bilo što, samo da te ne vidim.

Gabrijel Krušelj (ŠUDIGO)

REMEK-DJELO

HHhhh. Jedan. HHHhh. Dva. HHHhhh. Tri. Brojim njezine uzdahe. Zavezana za plinsku peć liscama, uzdiše jer govoriti ne može. Krv curi. Curi te kaplje na vuneni bijeli tepih. Oh! Oprostite, sada je već bijeli s velikom roza apstraktnom mrljom. Picassovo remek-djelo, uistinu.

Netko bi se zapitao što ona jadna radi ovdje, ali jedini odgovor koji mogu dati je, „Zaslужila je!“. Možda i nije, ali ja to tako shvaćam. Kreativac, umjetnik na svoj način, vješt s nožem kojim rezbarim svoja umjetnička djela. Makar ne koristim kist, uspijem naslikati bolju apstrakciju nego bilo koji drugi umjetnik. Vi! Vi kritičari ne znate ništa! FBI, CSI i Vi tako prozvani „kritičari“ samo gledate da nas prave umjetnike popljujete. Sramota! Mi pravimo bolje skulpture upravo zbog tjelesnih modifikacija i zgrčenih mišića. Statičnost. Prirodno. Obojano. No, iako sam napravio stotinjak skulptura i dvadesetak slika, još uvijek tražim svoje remek djelo, a upravo to remek djelo je ona. Plavuša, 180cm, 60kg, savršenih proporcija. U mojoj sobi, zavezana. Plave oči pune suza koje sjaje zbog malene sunčeve zrake koja izlazi iz rupe na rebrenicama. Opet uzdiše, prilazim joj, uzdiše sve jače i dublje. Dođem do nje. Pomirišem joj vrat, miris vanilije pomiješana mirisom krvi. Savršena kombinacija. Trgam joj majicu, ona zaplače. Počinjem joj skidati hlače, ona viče: „Molim te nemoj, imam kćer!“ Lupim ju laktom u prsa i kažem: „I ovako i onako je ona moja kćer!“ Utihne. Zbunjena. „Sjećaš se onih noći kada si se budila i mislila da imaš duha u kući? To sam bio ja, skrivao se ispod tvog kreveta, drogirao te putem vode te silovao. Punih 5 mjeseci!“, rekao sam joj. Ostone u šoku. Povraća od muke i počinje plakat. Odlazim u kuhinju po nož. Rez po rez. Dublje i dublje. Blijeda koža i sada potpun miris krvi. Bijeli tepih mijenja boju.

Moje remek djelo nije potpuno gotovo. Njenom krvlju napravi kukmasti križ na njenoj lijevoj dojci bez bradavice. Uzmem njeno mrtvo tijelo i odnesem ga na glavni trg grada da svi vide pravu umjetnost. Moje remek-djelo je potpuno. Dolaze kritičari. Zbogom!

Robert Sviben (SŠ Zlatar)

TIJELO

Glava zaboravi, srce ti ozdravi, a tijelo pamti.
Elemental, *Tijelo pamti*

U mrtvome tijelu zavladao je post mortem život. Organi su se razbudili; trebalo im je nešto vremena da se priviknu na novonastalu situaciju. Jer konačno je Duša, taj vječni tiranin koji im je nametao svoju samovolju, iščeznula. Prije nekoliko sekundi otrpnula je poput golubice na drugi svijet, a oni su odjednom bili bačeni u autonomnu egzistenciju. Ej, moja golubice bijela... Zavladala je gungula i galama, jer svatko je želio izreći ono o čemu je godinama morao čkomiti.

„NA-PO-KON!“ proklamira Srce. „Je l' vi ljudi znate kako sam se naradilo? Mislim fakat, već četrdeset ljeta šljakam non-stop, nemam mira nego stalno bum-bum-bum. K'o da sam na baušteli u Njemačkoj. A ono život stresan, masna hrana, adrenalin... Utječe to na čoveka, a i na srčeke. Fala Bogu kaj je fajrunt. Sad konačno mogu malo na cimer fraj.“ I to rekavši, Srce zaspe okrepljujuće vječnim snom da se odmori.

„Ne znaš šta se buni“, pobuni se Lijevo Pluće. „Ionako je stalno po meni bubnjalo i udaralo me pod rebra. Sad ću se bar ja od njega odmoriti.“

„Imaš pravo“, složi se Desno Pluće, makar se oni skoro nikada nisu slagali, kako to već biva s lijevima i desnima. „I ja ću malko prileći, samo da se dokraja ispušem. Alo, Jetro, šta mi pritišćeš Ošit na treći režanj?“

„Mrš, pusti me na miru!“ obrecne se ova. „Ne vidiš da imam pametnijeg posla!“

„Opa, opa, što si nervozna. Da te ne poznam, rekla bih da si Maternica u one dane“, ubacila se i Gušterača. „Molim te, ako opet izlijevaš žuč, zadrži to za sebe.“

„Kako da ne budem živčana. Pogle me na šta ličim! Mjesec dana imam hepatitis, a ona glupača Duša nije učinila ama baš ništa da izliječi Tijelo. Samo se dalje nalijevala alkoholom i gutala tablete. I gle me sad – sva sam u ožiljcima i krastama. A bila sam tako lijepa jetra!“

Uto se začuje rezak zvuk iz donjega dijela abdomena. Crijeva su se uzdizala i spuštala i pri tome jaukala.

„Mogla sam si misliti da su ona“, reče Jetra. „Oduvijek su bila pompozna. 'Gle nas, s nama nikada nije bilo problema. Radimo kao navita urica.' Jedna Crijeva si

ne bi trebala pridavati toliko značenje. I sad se tu pred svima nadimlju, gorda što su uvijek tako vjerno i vrijedno služila Duši i Tijelu.”

„Ohladi malo, Jetro”, odvrati Želudac. „To su ona od plinova naduta, a ne od ponosa. A i čime da se diče? Popusti malo; pa ipak su Crijeva čitav život trpjela najgora sranja.”

„O, Želuče, pitala sam se kad se budeš oglasio. Čudi me što ranije nisi povisio svoj glas tolerancije, ali kad se radi o Crijevima, ne iznenađuje me tako brza reakcija. Mislim da svi znademo da malo mutiš s njima, a malo s Jednjakom.”

„Ma kako se usuđuješ!” ispljune Želudac pun kiseline. „Ti cirotična narkomanko!”

„Dabogda refluks dobio!”

„Oj, oj, mir vas dvoje!”, stane na kraj svađi Kičma. „Bubrezi, dajte ih, molim vas, smirite. Bože dragi, jesmo li mi ljudski ili organi od nekog tamo, šta ja znam, štakora? Gorji ste od tumora. Uzdignite se iznad tih niskih nagona koji su vam urođeni i budite, za boljitak cijelog Tijela, civilizirani organi.”

Dok su Bubrezi umirujućim riječima dovodili stvari u red, zapita Gušterača Kičmu: „Ti si jedina tu koja nam može reći: što se dogodilo? Mislim, s Dušom? Kako to da nas je napustila?”

„Da vam pravo kažem, nisam sigurna. Nemam mnogo informacija, a ni Mozak mi baš ne pomaže. Samo šuti.”

„Nije bome ni za života nije bio od neke koristi”, šapne Mjehur.

„Valjda se ugasio, jadnik, ili možda zbog manjka kisika ima psihodelične vizije – tunele sa svjetlošću i slično. Sjećam se da je zadnje što mi rekao bilo da se sprema izdaja.”

„Izdaja – daj me nemoj”, začudi se Želudac. „Pa tko bi izdao Tijelo?!”

„Mislim da svi znamo odgovor na to pitanje”, nadoveže se Lijevi Bubrezi. „Izdalo ga je Srce.”

„Ne, ja ne vjerujem da je Srce krivo. Tijelo je naš dom, naša majka hraniteljica. Zašto bi netko izdao svoj dom?” upita Desni Bubrezi.

„Zbog Ljubavi”, tužno odgovori Kičma. „Možda nikada ne ćemo otkriti točan razlog, jer nitko osim Srca, pa čak ni Mozak, ne može spoznati Ljubav.”

„Nije istina”, pobuni se Želudac. „Neki kažu da Ljubav ide kroz Želudac.”

„I izađe na stražnja vrata”, skuri ga Jetra. „Ajde pusti ženu da ispriča do kraja.”

„Nemam vam što više reći. Sada kad više Tijelo nema Duše ni Duša Tijela, polako i postepeno, ali sigurno – Tijelo će propasti.”

„ŠTA!?” Začuđeni povici stizali su sa svih strana. Organi jednostavno nisu mogli prihvatiti neizbježnu sudbinu koju im je Kičma prorekla.

„Zar se ništa ne može učiniti?” beznadno će Gušterača. „Zar nam nema spasa?”

„Ne”, potvrdi Kralježnica. „Malo-pomalo svi ćemo se ugasiti, a s vremenom ćemo postati ono od čega smo nastali – prah zemaljski i pljuvačka.”

„Ali ja sam čuo...” otpočne Mjehur.

„ŠTO? Što si čuo?”

„Jednom, dok sam se praznio, čuo sam priču da postoje organi kojima se osmjehnula sreća i koji i nakon smrti svoga Tijela i dalje žive – u drugome Tijelu!”

Još jedan val začuđenosti. „Pa je to uopće moguće?” upita Jetra. „Je li istina da se može živjeti izvan svoga Tijela, napustiti ga i ne propasti s njime?”

„Ne znam, ali ako je to što Mjehur govori točno, onda je to naš jedini spas”, ustanovi Kičma. „Trebalo se nadati.”

Tišina se spustila nad šupljine Tijela. Organi su razmišljali o svojoj tegobnoj budućnosti i izboru koji je bio stavljen pred njih: 'otići i živjeti' ili 'ostati i umrijeti'. Bilo je to pitanje na koje nitko nije znao odgovora, ili se bojao dati onaj konačni. Napokon, svi smo mi kovači svoje sreće, a još u većoj mjeri – kovači svoje nesreće.

EMA SMOLIĆ (GIMAGM)

GRAD LEPTIRA

Dim i miris alkohola iz zraka plesali su mi u plućima, pokušavajući se pročistiti. Da su se i uspjeli pretvoriti u čisti zrak, to ne bi ništa značilo – pri izdisaju bi se odmah pomiješali s prljavštinom. Velika, smeđa prostorija s mnoštvom zelenih aparata i ostalih potrepština za kockanje bila je ugodno topla, taman kako bih se osjećao kao kod kuće. Moj dom bio je daleko, toliko daleko da nitko koga poznajem nije mogao saznati za moj hobi. Majka je mogla mirno spavati misleći kako sve svoje vrijeme provodim za knjigom, a braća su mi se divila i priželjkivala sličnu slobodu.

„Ništa čudno za dvadeset i trogodišnjaka na novome mjestu, zar ne? Kada ću živjeti ako ne sada, nije li tako? Ovo nije ništa strašno, misliš li i ti na ovakav način?“, pitanjima bih gnjavio nekog konobara.

Nakon što bi mi ovaj što hladnokrvno odbrusio, povukao bih se za kartaški stol. Tamo je sve prštalo od boja – mnogi su lokalni moćnici i bogataši davali sve od sebe kako bi oni, a i njihove pratnje, izgledali što upadljivije. „Kao jato leptira“, govorio bih sam sebi. „Ponašaju se kao jato leptira. Lete od jednoga stola za drugi, a na svakome žele ubrati najfiniji nektar, u ovome slučaju najmirisnije i najšuštavije novčanice.“

U moj rodni kraj leptiri dolaze jednom godišnje. Postoji i narodna priča u koju nikada nisam vjerovao kao sada. Naime, ti leptiri svake godine biraju novog predvodnika jata. Tada se, pod okriljem noći, međusobno nadmeću i bore. Samo su mala djeca vjerovala u to- no, to bi nama, malo starijima, bilo urnebesno smiješno. Noću bi zastrašivali svoju mlađu braću i sestre lupajući po prozorima i ujutro im pripovijedajući kako smo točno u ponoć vidjeli najjačega leptira, velikoga kao podlaktica i potpuno crnih krila, kako nemilosrdno uništava nekog manjeg, nesretnog leptira. Djeca bi briznula u plač i stala tražiti sklonište kod majke, skrivajući se od velikog, crnog leptirova kralja.

Jedne noći, dok sam nevjerojatno premoren i pripit teška srca izlazio iz svog drugog doma, ugledao sam dva gospodina kako prijateljski zagrljeni veselo razgovaraju. Tako su i razgovarali, dok jedan nije uvrijeđeno zavikao na drugoga. Ništa čudno nakon noći provedene u prvo ispijanju, a zatim pukom gutanju svega što se nađe pod rukom. Nakon povika, zadao mu je i brz udarac šakom. Dok se držao za trbuh, pokušavao mu je uzvratiti udarcem u sljepoočnicu. Bilo je vidljivo da mu je alkohol oteo svu koordinaciju, pa se taj udarac pretvorio u laganu pljusku na obrazu, koja je prvoga više razljutila no što ga je ozlijedila. Tada je iz kaputa izvadio pištolj i u trenu usmrtio donedavnog prijatelja. Bio sam tek toliko pripit da me, iako sam svega bio svjestan, taj događaj nije ni najmanje potresao. Tek sam kasnije shvatio čemu sam svjedočio.

Obučen u crno, nepravedno naoružan, podsjetio me na leptira iz priča mogega djetinjstva.

„Mama, crni leptir! Pronaći će me crni leptir!“, došlo mi je da zaplačem.

U mojem rodnom mjestu često pada kiša. Ne znam zašto leptiri još uvijek dolaze, budući da kišne kapi lome njihova suha krila. To nisam znao dok se nisam uvjerio vlastitim očima. Svaki put kada bi se spustila kiša, odjednom bi nestalo leptira. No, čim bi prestala, polja bi se opet obojila u beskonačno mnogo žarkih boja i nijansi leptirovih krila. Izašavši kako bih se malo poigrao s njima, primijetio sam jednog kako leži na tlu. Naizgled, bio je potpuno običan. Ipak, nakon dugog promatranja, ustanovio sam kako je imao malu pukotinu na desnome krilu. Odveo sam ga svojoj kući kako bih ga zaliječio, no istog je dana umro. I prije no što je izdahnuo, njegovo je jato otišlo ne osvrćući se za njim. Razmišljao sam kako je moguće da su ga ostavili, a jedan je od njih. Nakon nekog vremena shvatio sam kako pripadati ne znači nužno biti važan ili ključan.

Bio je moj prvi Božić u novome gradu, nakon što sam ustanovio da ne bih mogao izdržati kod kuće gdje nema šarenih kockica niti mirisnog i ljutog pića. Nažalost, nisam računao na to da vlasnik i zaposlenici možda žele Božić. Cijeli tjedan niti jedna gostiona nije radila, a moja se najomiljenija zgrada izrugivala svim svojim očajnim gostima pokazujući im nemilosrdno zatvorena vrata. Sat-dva smo, tako u skupini, čekali pred vratima. Nemamo što izgubiti, možda nam se vlasnik i smiluje. Nakon tih sat-dva, polako smo se počeli povlačiti. Ispočetka jedan po jedan, polako i oklijevajući, a kasnije odlučno, no razočarano. Nisam znao kamo krenuti. „Mogao bih prošetati ulicama, ionako nemam ništa bolje za raditi“, pomislio sam. Tako je i bilo. Prvo sam lutao glavnom cestom. Promatrao sam, vjerojatno po prvi put otkad sam ovdje, ljude oko sebe. No, ne kao pojedince, već kao grupe. Užurbana gospoda sa smeđim šeširima što se neobično rado skuplja pred bankama i odvjetničkim uredima, usporene grupe staraca koje se često znaju podbočiti svaki na svoju ogradu i tako zajedno provoditi dane i dane, bez da ih povezuje išta osim njihove starosti, ili pak mlade djevojke, gotovo pa identično odjevene, što se nalaze pred trgovinama. Taj sam tjedan na ta mjesta odlazio svaki dan. Zadnja dva- tri dana toga tjedna nešto mi je upadalo u oči. Za šetnje predgrađem običavao promatrati starce naslonjene na ogradu. Kako su oni gledali mene, tako sam ja gledao i njih. „Jedan, dva, tri! Četiri, pet, šest, sedam, osam, devet! Deset!“, brojio sam ograde posebno naglašavajući one za koje sam već naučio da su prazne. „Jedanaest, dvanaest, trinaest, četrnaest! Petnaest, šesnaest! Šesnaest?“, začuđeno sam se okrenuo. „Doista, šesnaest!“, uvjerio sam se. Šesnaesta oграда nikada do sada nije bila prazna. No, iako je ta šesnaesta oграда odjednom ostala bez vlasnika, morao sam priznati kako i nije pretjerano bola u oči. Starci su i dalje nastavili stajati naslonjeni na ogradu. I hoće, sve dok i posljednji od njih ne ode.

Jednom sam čitao o „efektu leptira“. Da bi što bolje objasnio teoriju kaosa, kod koje i najmanja promjena u nelinearnom sustavu uvelike utječe na ishod,

Edward Lorenz osmislio je metaforu u kojoj sitni zamah krila leptira udaljenog više stotina kilometara može izazvati tešku oluju.

Takvo što može se objasniti i na primjeru kocke. Na broj dobiven bacanjem kocke utječe velik broj stvari – od kuta do jačine kojom smo je bacili. Zbog toga je i gotovo nemoguće dvaput baciti kocku na jednak način.

U tu sam se teoriju uvjerio jedne večeri kada je kockanje bilo na vrhuncu. Kockarnica je bila prepuna, a novci su se vrtjeli tolikom brzinom da sam u jednog trenu mogao biti najbogatiji čovjek u dvorani, a u drugome zadnji prosjak. Jedan je stol privlačio posebnu pažnju, a za njim sam sjedio ja. Baca sam kocku. Zaista sam imao sreće. Zaradivši već par tisuća, primao sam oklade koje su dolazile iz publike.

„Sto tisuća!“, začuo se glas.

„Ja se želim kladiti na sto tisuća!“, ponovio je.

Osjećao sam se nevjerojatno sretnim, a i uživao sam u pažnji. Prihvatio sam okladu.

Taman sam se spremio baciti kocku, kada je noćni leptir sjeo na lampu i malo zaklonio svjetlost. Taman je mojim očima uskratio zraku koja je padala na njih. To me iznenadilo, pa sam nespretno bacio kocku.

Te sam noći izgubio sve.

Zbog svojih leptira.

Svojih milih leptira.

Konrad Kropf (SŠ Zabok)

OCEANI

Ni Noga pomogla mi nije, a ni trud koji sam ulagao u tvoju sigurnost. Godina je prošla, a ti prolaziš sve sporije uz trunku doze boli. Anđeo si male smrti koja zauzima veliku trećinu mog tijela. U mogućnosti staviti ti ruku na bedro osjećam zračenje tvoje daljine, nešto u zraku. Sjetivši se u tami, tvoje ruke sa žarkom snagom, skoro nepomično se miču uzduž moje kralježnice, polagano na stražnje rebro. Prošlost, je li? Između tebe i mene, kao oceani da su. Opet.

Istina, heroin. Početak. Želim te, ali ne koliko te zapravo, trebam. Izgubit ću te, kao znak upozorenja na ljudskost.

Ne biraj vrata prema izgledu, ne gledaj previše kroz ključanicu. Varka.

Uz noćnu, skoro ranojutarnju vatru, približavam se polako. Privukavši bedra bliže svom trupu, još više sklanjaš dodir. Polegavši svoju glavu na tvoje rame, uz domaće stihove strane glazbe, nestalo je sve.

Promatram tvoj osmijeh i toplinu koja isijava. Sreća.

Budućnost je bliža. Oceani.